

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16CoZm/61/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113208067
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3113208067.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu: CD Consulting, s.r.o. so sídlom, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava proti žalovanému: E. H., bytom XXX XX M. - Y., zastúpený opatrovníkom C. Janechovou, súdnou tajomníčkou S. súdu Považská Bystrica, o zaplatenie 1.648,83 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 36CbZm/136/2013-40 zo dňa 20. decembra 2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trenčín č.k. 36CbZm/136/2013-40 zo dňa 20. decembra 2013 žalobu, ktorou si žalobca uplatnil na príslušnom tlačive podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len "nariadenia") zaplatenie zmenkovej sumy 1.648,83 eur s 0,25% denným zmenkovým úrokom zo sumy 1.648,83 eur od 03.05.2011 do zaplatenia a 6% ročným úrokom zo sumy 1.648,83 eur od 30.05.2011 do zaplatenia a zmenkovej odmeny v sume 5,50 eur a náhrady trov konania, zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, výpisom žalobcu z obchodného registra, vlastnou zmenkou na sumu 1.648,83 eur vystavenou dňa 10.11.2010, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 14.06.2013, Zmluvou o úvere č. 308100375 zo dňa 10.11.2010, výpisom zo živnostenského registra žalovaného a výpisom POHOTOVOSTĚ, s.r.o. z obchodného registra. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že dňa 09.12.2008 uzavrel žalovaný ako dlžník s veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 807 598 Zmluvu o úvere č. 308100375, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkovi finančné prostriedky v sume v sume 700,- eur. Dlžník (žalovaný) sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť zvýšené o poplatok v sume 680,- eur, teda celkovo v sume 1.380,- eur, formou 12 mesačných splátok po 115,- eur, počínajúc dňom 19.12.2010. Dlžník na zmluve potvrdil prevzatie hotovosti dňom 10.11.2010. Súčasťou Zmluvy o úvere boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

Predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá podľa bodu 13Všeobecných podmienok poskytnutia úveru plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k peňažnému záväzku žalovaného (vystaviteľa zmenky) vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, vyplývajúce z Zmluvy o úvere č. 308100375. Žalobca nadobudol práva zo zmenky indosamentom od remitenta zmenky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava (veriteľ). Žalovaná zmenka zabezpečuje splnenie záväzku žalovanej zo Zmluvy o úvere č. 308100375, ktorú veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatváral ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti (§ 52 ods. 3 Obč. zák.). Táto skutočnosť je zrejmá z výpisu z obchodného registra, podľa ktorého, okrem iného, veriteľ vykonáva poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, a tiež z rozhodovacej činnosti súdu, keďže veriteľ vystupoval v obdobných veciach opätovne. Žalovaného, ktorý predmetnú zmluvu o

úvere uzavrel ako dlžník - fyzická osoba, podnikateľ, a ktorý je tiež vystaviteľom žalovanej zmenky, súd prvého stupňa považoval za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa sa zaoberal i Zmluvou o úvere č. 308100375 zo dňa 10.11.2010, vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú jej súčasťou a posúdil ju ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že systém ochrany spotrebiteľa, zavedený smernicou 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. Súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky a tomuto nebránia ani ustanovenia zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov Ak dlžník - spotrebiteľ nevznesie námietky proti zmenke, resp. jej vyplneniu, príp. uplatneniu práv zo zmenky podľa zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, je súd oprávnený a zároveň povinný skúmať platnosť predmetnej zmenky a dohody o jej vyplnení, aktívnu legitimáciu majiteľa zmenky na uplatnenie práv zo zmenky, oprávnenosť postupu pri vyplňaní blankozmenky, a tiež nekalú povahu zmluvných podmienok, dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej vznikol záväzok, ktorý zmenka zabezpečuje a ktorou bolo vydanie zmenky predvídané. Pokiaľ je dlžníkom spotrebiteľ, súdna prax vyžaduje určitú zvýšenú ochranu spotrebiteľa, lebo ho považuje za "slabšieho" voči dodávateľovi.

Žalovaná zmenka bola v zmysle bodu 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú časťou Zmluvy o úvere č. 308100375, uzavretej dňa 10.11.2010 medzi veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a dlžníkom - žalovaným (spotrebiteľom), vystavená žalovaným ako blankozmenka na zabezpečenie záväzku dlžníka (žalovaného), vyplývajúceho jej z uvedenej Zmluvy o úvere voči veriteľovi ako remitentovi. Bod 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru obsahuje dohodu zmluvných strán Zmluvy o úvere č. 308100375 o zabezpečení záväzku dlžníka, vyplývajúceho mu z tejto zmluvy, blankozmenkou a o vyplňovacom práve k predmetnej blankozmenke. Zmluva tu teda konštatuje, že bola vystavená blankozmenka a obsahuje dohodu o tom, že táto blankozmenka bude mať zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k záväzku dlžníka zo Zmluvy o úvere a o tom, ako má byť zmenka vyplnená. Po preskúmaní tohto zmluvného ustanovenia v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd prvého stupňa skonštatoval, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné, a teda nezaväzujú dlžníka, ktorý v danom zmluvnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ. Dohoda veriteľa a dlžníka o zabezpečení záväzku blankozmenkou v kontexte s ostatnými zabezpečovacími inštitútmi dohodnutými v zmluve spôsobuje hrubú nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky (dohody veriteľa a dlžníka o zabezpečení záväzku dlžníka zo Zmluvy o úvere č. 308100375 blankozmenkou), mal súd prvého stupňa zato, že táto neplatnosť zmenkovej zmluvy o zabezpečení záväzku, i keď nespôsobuje neplatnosť zmenky, znamená v tomto prípade (blankozmenka bola vystavená ako zabezpečovacia) neexistenciu kauzálneho vzťahu medzi pohľadávkou zo Zmluvy o úvere č. 308100375 a žalovanou zmenkou, ktorá ju mala zabezpečovať, čoho dôsledkom je nedostatok dôvodu na použitie zmenky ako zmenky zabezpečovacej. Ako neprijateľnú zmluvnú podmienku súd prvého stupňa tiež vyhodnotil dohodu veriteľa a dlžníka (spotrebiteľa) o vyplňovacom práve k blankozmenke, obsiahnutú v bode 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Dôsledkom toho je nedostatok dôvodu použitia žalovanej zmenky kvôli jej protizmluvnému vyplneniu. V súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami, dohodnutými v Zmluve o úvere č. 3610406, týkajúcimi sa sankcií, dohodnutých pre prípad omeškania dlžníka s plnením záväzkov z tejto zmluvy (úroky z omeškania, zmluvné pokuty) je zrejmé, že dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke, obsiahnutá v bode 13 Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Obč. zák. v znení platnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy), a teda značnú neistotu a stres spotrebiteľovi. Spotrebiteľ nie je riadne a konkrétne informovaný o dôsledkoch zmenky.

Zo žalovanej zmenky je zrejmé, že túto indosamentom nadobudol žalobca. V zmysle čl. I § 14 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky. V dôsledku neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok, obsiahnutých v bode 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, veriteľovi nevzniklo právo vyplniť vystavenú blankozmenku, na základe čoho sa blankozmenka nestala zmenkou, a teda veriteľ nemal v čase indosamentu zmenky práva a povinnosti zo žalovanej zmenky a nemohol práva zo žalovanej zmenky

previesť na žalobcu. Veriteľ nebol totiž nositeľom práv zo žalovanej zmenky, a teda nemal čo previesť. Ďalej sa súd prvého stupňa zaoberal aj zmenkovým úrokom 0,25% denne, ktorý bol uvedený na predmetnej zmenke, ktorú úrokovú doložku na zmenke posúdil ako neúčinnú v zmysle čl. I § 5 ods. 2 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov z dôvodu jej nejasnosti a nezrozumiteľnosti. V konaní nebola preukázaná aktívna legitímácia žalobcu na uplatnenie práv zo žalovanej zmenky.

Je zrejmé, že návrh žalobcu bol založený na zmenke, ktorá bola pôvodne blankozmenkou, a ktorá bola vyplnená a dohodnutá ako zabezpečovacia zmenka na základe absolútne neplatnej Zmluvy o úvere č. 308100375 a neprijateľných podmienkach v nej obsiahnutých, medzi ktoré patrila i dohoda o vyplnení blankozmenky a dohoda o zabezpečovacom charaktere žalovanej zmenky. Hoci boli uplatnené práva zo zmenky, s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a aj na výšku uplatneného zmenkového úroku 0,25% denne (91,25% ročne), išlo zo strany žalobcu o výkon práva v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ktorý nepožíva právnu ochranu, a teda súd i z tohto dôvodu nemohol návrhu vyhovieť. Žalobca sa pri nadobudnutí zmenky, v čase jej nadobudnutia, dopustil hrubej nedbanlivosti v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, keďže si neoveril, aký právny vzťah predmetná zmenka zabezpečovala, hoci zmenku, spoločne s ďalšími zmenkami, nadobudol od veriteľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., o ktorom je všeobecne známe, že predmetom jeho činnosti je poskytovanie úverov, alebo pôžičiek spotrebiteľom, pričom indosamentom zmenky došlo v tomto prípade k podstatnému sťaženiu právneho postavenia dlžníka (spotrebiteľa), a to, okrem vyššie uvedeného, i z dôvodu, že postúpené boli len práva zo zmenky, bez pohľadávky zo zmluvného vzťahu, ktorú zmenka zabezpečovala, a že ukladajú spotrebiteľovi pri zmenke niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah mal niesť veriteľ, resp. postupník v prípade postúpenia pohľadávky. Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žalobca pri nadobudnutí žalovanej zmenky konal vedome na škodu dlžníka, pretože minimálne zo zmenky zistil výšku úroku 0,25% denne, ktorá je nielen v rozpore so spotrebiteľským právom, ale aj so zásadami poctivého obchodného styku, a napriek tomu si úrok z omeškania v tejto výške uplatnil i v návrhu. Súd podotýka, že veriteľ ako dodávateľ finančnej služby (oproti neznámemu spotrebiteľovi) s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Žalobca ako nadobúdateľ zmenky zabezpečujúcej záväzok spotrebiteľa musel počítať s tým, že nárokom, majúcim svoj základ v nekalej podmienke a jej použití, súd nemôže poskytnúť právnu ochranu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorým napadol rozsudok v celom rozsahu z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p., v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Tvrdil, že v prejednávanej veci došlo zo strany súdu prvého stupňa jeho konaním a rozhodnutím k porušeniu článku 4, 5 a 7 Nariadenia, ktoré má všeobecnú pôsobnosť, je záväzné a priamo aplikovateľné v Slovenskej republike. S poukazom na § 120 O.s.p. žalobca uviedol, že dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávacou zásadou. Súd vychádza len zo skutočností tvrdných účastníkmi konania a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Z odôvodnenia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd vykonal vo veci dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími dôkazmi, ktoré účastníci nenavrhli. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. umožňuje súdu vykonať v sporovom konaní aj iné dôkazy ako navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možný len výnimočne ak je vykonanie nenavrhovaných dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie veci a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného dokazovania. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť len z predloženej zmenky ako predpokladu vydania rozsudku v konaní. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine samo právo. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je zmenka jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Súd musí k otázke vykonania iných ako účastníkmi navrhovaných dôkazov pristupovať vyvážene a svoj postup musí náležite odôvodniť. V danom konaní súd prvého stupňa svoj postup nezodôvodnil. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného, a na ťarchu žalobcu, vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Žalovaný sa tejto obrany nedomáhal, pohľadávky nerozporoval a svojím konaním ju fakticky uznal. Súd nevykonal žiadne dokazovanie nad rámec navrhnutých dôkazov v prospech uplatnenej pohľadávky a neobjektívne podporil v konaní žalovaného. Konanie súdu prvého stupňa predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý proces garantované

v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalovaný mohol na základe článku 5 ods. 3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak neurobil, musia byť akékoľvek námietky odmietnuté z dôvodu koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Napadnutý rozsudok je podľa názoru žalobcu prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Prekvapivosť vyplýva jednak zo skutočnosti, že žalovaný uplatnený nárok nepoprela, no napriek tomu súd prvého stupňa nárok zamietol, a jednak z rozporu rozhodnutia s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú žalobca poukázal v odvolaní. Žalobcovi ako účastníkovi konania sa postupom súdu prvého stupňa odňala možnosť konať pred súdom aj tým, že súd porušil zásadným spôsobom zásadu kontradiktórnosti, keď sa žalobca nemohol vyjadriť ku skutočnostiam, dôkazom a právnym argumentom, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie, s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie vo svoj prospech. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Zb. a žalovaný voči forme a obsahu zmenky ani nenamietal. Neexistovala tak žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu, pričom ide o zmenku platnú, ktorá je abstraktným samostatným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať ani podmieňovať inými okolnosťami než tými, ktoré sú uvedené na zmenke. Okresný súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Súd predovšetkým ignoroval § 17 ZŠZ, z ktorého vyplýva, že žalovaná vo všeobecnosti nie je oprávnená vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jej vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Ak tak v sporovom konaní nemôže robiť žalovaný, tým menej tak môže robiť sám súd (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Obo 3/2008 z 22.10.2008). Súd prvého stupňa síce nevyhodnotil zmenku ako neplatný právny úkon, ale za neplatnú považoval dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke. Uvedený záver súdu prvého stupňa vychádzal len z kauzálnych námietok, ktoré v konaní nikto nevzniesol ani ich nikto z účastníkov nepreukazoval. Kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné. Zmluvný vzťah medzi remitentom a žalovanou je po indosovaní irelevantný. Žalobcovi nie je známy obsah údajného zmluvného záväzku (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 25 Cdo 1839/2000 z 22.8.2002, uznesenie Vrchného súdu v Prahe sp.zn. 5 Cmo 14/97). Žalobca poukázal na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie pred ním je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd porušil poučovaciu povinnosť prekročením § 5 ods.1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov a prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnúť, pretože nemali byť vôbec v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Vnútroštátny súd musí pri vykonávaní práva dodržiavať požiadavky na účinnú súdnu ochranu práv garantovaných aj v článku 47 Charty základných práv Európskej únie. K týmto požiadavkám patrí zásada kontradiktórnosti, ktorá je súčasťou práva na obhajobu a ktorá zaväzuje súd na jej dodržanie predovšetkým vtedy, keď rozhoduje spor na základe dôvodu uplatneného ex offio (rozsudok z 2.12.2009, Komisia/Úrsko a i., C 89/08 P, Zb. s. U 11245, bod 50, 54, rozsudok Súdného dvora EÚ u 21.2.2013, sp.zn. C-472/11 Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai, Viktória Csipai). Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu vyhovie v celom rozsahu a žalobcovi prizná náhradu trov odvolacieho konania, ktoré v odvolaní vyčíslil.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok okresného súdu je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

Odvolačný súd v konaní zistil, že pred súdom prvého stupňa došlo k vadám v postupe súdu podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania, keď súd prvého stupňa postup v konaní, ktorý vyplýva najmä z Nariadenia, ale aj z Občianskeho súdneho poriadku nedodržiaval a v súlade s § 120 O.s.p. nepostupoval ani pri dokazovaní. Súd prvého stupňa nepoučil účastníkov konania v zmysle ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. Tým, že neposkytol odvolateľovi poučenie o dôkaznej povinnosti, a to v nadväznosti na ním deklarovaný iný právny názor na žalobcom uplatnený nárok napriek tomu, že to bolo s prihliadnutím na stav a charakter konania potrebné. V dôsledku absencie poučenia nedošlo zo strany žalobcu k uplatneniu procesných práv, čo má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože žalobca nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť vo vzťahu k inému právnemu posúdeniu veci, keď okresný súd nárok žalobcu uplatnený zo zmenky posúdil ako vzťah spotrebiteľský bez toho, aby boli na takýto postup súdu splnené zákonné podmienky. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne aj z toho dôvodu, že vec nesprávne právne posúdil, pretože nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v zásade písomné a súd vec prejednáva ústne len vtedy, ak to považuje za potrebné alebo ak to navrhne niektorá zo strán.

Podľa čl. 19 Nariadenia pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, sa európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Príprava pojednávania predchádza úkonu vytyčenia pojednávania resp. vytyčenia termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia. Podmienkou na uskutočnenie tohto úkonu je podľa § 114 ods. 2 O.s.p. doručenie žaloby spolu s prílohami žalovanému na vyjadrenie a poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Súd je povinný pred procesným rozhodnutím o skončení dokazovania alebo pred rozhodnutím bez nariadenia pojednávania poučiť účastníkov, že v súdom určenej lehote môžu predložiť alebo navrhnúť dôkazné prostriedky, že v dôsledku nesplnenia tejto povinnosti sa na neskôr predložené alebo označené dôkazy a skutočnosti nebude prihliadať a že neskôr predložené alebo označené dôkazy a skutočnosti môžu byť odvolacím dôvodom len v rozsahu a za podmienok uvedených v § 205a O.s.p.. Splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci samej, na možnosť napadnúť toto rozhodnutie v riadnom, prípadne aj v mimoriadnom opravnom konaní, pretože jeho obsahom je významné obmedzenie predkladať alebo označovať v ďalšom konaní dôkazné prostriedky a skutočnosti, hoci objektívne existujú. Súd prvého stupňa musí splniť túto poučovaciu povinnosť s osobitným zreteľom na to, že spravidla ide o poslednú reálnu možnosť predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky a skutočnosti, ktoré by mohli priniesť skutkové poznatky nevyhnutné na úspech žaloby alebo účinnú obranu proti nej. Ak súd prvého stupňa dôjde k záveru, že doterajšie výsledky dokazovania vytvorili taký skutkový základ súdneho rozhodnutia, ktorý vyžaduje zmenu právneho posúdenia skutkového stavu, o ktorej však účastníci nevedia alebo ani nemôžu vedieť z objektívnych príčin je povinný o tom účastníkov poučiť, poskytnúť primeranú lehotu na vyjadrenie sa, čo v danej veci súd prvého stupňa aj urobil, ale musí zároveň účastníka poučiť v zmysle ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p., čo v danej veci absentuje. V spise sa na čl. 22a nachádza poučenie účastníka, za čl.18 sa nachádza doručienka od právneho zástupcu žalobcu, ktorá by mala preukazovať poučenie, avšak na doručenke sa nachádza označenie spisu (36CbZm/17/2013), ktoré nezodpovedá označeniu predmetného spisu (36CbZm/136/2013).

Z obsahu spisového materiálu tak vyplýva, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie podľa § 120 ods.1 O.s.p., ktoré účastníci konania nenavrholi z dôvodu, že ich vykonanie bolo podľa jeho názoru nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Faktom však je, že súdom vykonané dokazovanie nebolo vykonané na tvrdenia žalobcu, ktorý jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil práva zo zmenky a ktorý uviedol, že nie je jej pôvodným majiteľom, ale je indosatárom, ale ani na tvrdenia žalovaného, ktorá voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky a ani žiadne návrhy na vykonanie ďalších dôkazov, ktoré by boli nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Napriek tomu prvostupňový súd vykonal dokazovanie úverovou zmluvou, ktorú získal z exekučného spisu spolu s ďalšími listinnými dôkazmi, a to Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré žiaden z účastníkov nenavrhol vykonať. Rozhodnúť rozsudkom bez nariadenia pojednávania je možné len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi konania, z ktorých ustáli skutkový stav. Je vylúčené, aby rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré účastníci nepredložili. Z obsahu spisu odvolací súd nemal preukázané splnenie poučovacej povinnosti. Účastníci konania tak nemali možnosť vyjadriť sa k dôkazu, ktorý si zabezpečil sám súd a navrhnúť ďalšie dôkazy.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Nesplnenie povinnosti podľa § 120 ods. 4 O.s.p. považuje odvolací súd za vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihliada odvolací súd z úradnej povinnosti aj vtedy, ak by v odvolaní neboli uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Z úradnej moci odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

V dôsledku absencie poučenia ako povinnosti súdu nedošlo zo strany žalobcu k uplatneniu procesných práv, pretože žalobca nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť vo vzťahu k inému právnomu posúdeniu veci, keď súd prvého stupňa nárok žalobcu uplatnený zo zmenky posúdil ako vzťah spotrebiteľský bez toho, aby boli na takýto postup súdu splnené zákonné podmienky. Súd prvého stupňa opätovne vec prejedná, účastníkov riadne poučí v zmysle ustanovení O.s.p.. Zároveň odvolací súd zrušil aj výrok o trovách konania pred súdom prvého stupňa, nakoľko tento výrok závisí od výsledku sporu a od miery úspechu účastníkov konania v sporovom konaní.

Podľa ustanovenia § 224 ods. 3 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne v pomere hlasov tri ku nule.